

הלאום שלי: ישראלי

שלחו להדפסה

מעל ומעבר

"יש רק לאום מדינה אחד שמדינת ישראל איננה מכירה בקיומו- זהו הלאום הישראלי! זאת למרות הכרזת העצמאות שבעצם עובדת פרסומה נוצר רשמית הלאום הישראלי, וזאת למרות שכל המדינות מכירות באזרחים ישראלים בתור בעלי לאומיות ישראלית (Nationality Israeli)". פרופ' עוזי אורנן עומד על זכותו להיות ישראלי פרופ' עוזי אורנן

ברוב מדינות העולם יש אזרחים המשייכים עצמם לא רק ללאום המדינה שלהם, אלא גם לקבוצות פנימיות, אתניות, דתיות או תרבותיות. אבל בכל המדינות כל האזרחים נחשבים בעיני המדינה שלהם לבני לאום המדינה המשותף, והשלטונות מקפידים שלא לערב חלוקה פנימית נוספת של האזרחים בשום תעודה רשמית. תארו לכם איזו מהומה היו מקימים היהודים בארצות הברית או בצרפת, אילו היו השלטונות שם רושמים בתעודותיו של כל אזרח את המילה "יהודי" או "נוצרי".

גם לפי המסמך המכונן של ישראל – הוא הכרזת העצמאות – כל אזרחי ישראל נחשבים לבני לאום המדינה המשותף, הוא הלאום הישראלי. לפי הכרזת העצמאות, ישראל "תהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות", תפתח את הארץ "לטובת כל תושביה" ותקיים "שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין".

העובדה שבהכרזה לא מוזכר "בלי הבדל לאום" מוכיחה כי כל האזרחים נחשבים במגילת העצמאות לבני לאום המדינה האחד והמשותף, הישראלי. ובכל זאת משרד הפנים שומר על המורשת התורכית של "מילאטים", ומחלק רשמית את אזרחי ישראל לקבוצות אוכלוסין אתניות-דתיות, שגם להן הוא קורא "לאומים". אלה הם יהודים, ערבים, דרוזים, אשורים, שומרונים, צ'רקסים ועוד.

ואיך נרשם תושב חדש בישראל? את הלאום שלו רושמים לפי הדרכון שהוא מחזיק. גם כאשר מקבל תושב כזה את האזרחות הישראלית, ה"לאום" שלו לא משתנה, וברישומי משרד הפנים הוא מוסיף להיחשב ל"ספרדי", "צרפתי", "בורמני", "הונג-קונגי", או "סינגפורי".

יש כמאה ועשרים שמות של "לאומי מדינה". אם יתאזרח בארץ אזרח מצרי או מרוקני, יהיה הלאום שלו "מצרי" או "מרוקני", לפי הדרכון. אבל אם התושב החדש הזה הוא יהודי, הוא נהפך אוטומטית לאזרח ישראלי, וגם אותו רושמים בתור "יהודי". כך יוצא שהמילה "לאום" במירשם האוכלוסין מעידה לפעמים על השתייכות לקבוצה אתנית-דתית ("לאום אתני") ולפעמים על השתייכות ללאום מדינה.

יש רק לאום מדינה אחד שמדינת ישראל איננה מכירה בקיומו... זהו הלאום הישראלי! זאת למרות הכרזת העצמאות שבעצם עובדת פרסומה נוצר רשמית הלאום הישראלי, וזאת למרות שכל המדינות מכירות באזרחים ישראלים בתור בעלי לאומיות ישראלית (Nationality Israeli).

הרישום של "לאום אתני" מפריד בין האזרחים ומעמיק את השסע באוכלוסייה, והוא מקור לאפליות ולקיפוחים. אתה מציג את תעודת הזהות, ומייד יודע הפקיד או איש הבטחון שמולך לאיזו עדה אתנית-דתית אתה שייך, ומתייחס אליך "בהתאם". הוא יכול גם להפנות אותך למי שמטפל ב"מיגזר" שלך (הסימן ***** במקום "לאום" בתעודת הזהות אינו סימן היכר יחיד, כל מי שמציץ בתעודה יכול לדעת אם בעל התעודה יהודי או לא).

מאחורי התירוץ הרגיל "סיבות בטחוניות" מסתתר הרצון העתיק של "הלאום היהודי" להתבדל מכל אדם שאינו מתגייר בגיור אורתודוקסי. אבל ישנם ישראלים שכן מוכנים לפתוח את החברה הישראלית לכל אדם המבקש להיות חלק מאיתנו, בלי שום שאלה אם איש זה "התגייר כהלכה" או לא. לא ייתכן שמדינה שמוכרים בה עשרות לאומים שונים לא תכיר בלאום המשותף היחיד לכולנו. לא ייתכן שכל מקום אחר בעולם רואה בנו ישראלים ורק ממשלתנו תסרב להכיר בזהות שהיא עצמה אמורה לייצג.

כדי לאפשר לאזרח הרואה עצמו ישראלי בלבד ואינו רוצה שישייכו אותו בעל כורחו לשום עדה אתנית-דתית נפרדת, פנתה עמותת "[אני ישראלי](#)" באמצעות כעשרים עותרים לבית המשפט המחוזי בירושלים בתביעה לחייב את משרד הפנים לרשום את הלאום של העותרים כ"לאום ישראלי" בכל המסמכים הרשמיים של המשרד. העותרים רשומים היו במיגון "לאומים": "יהודי", "ערבי", "עברי", "בורמני", בעתירה קודמת היו גם "דרוזי", "רוסי", "גרוזיני" ועוד.

העתירה שלנו נדחתה על ידי השופט, שטען כי "הוא לא יכול ליצור לאום חדש על ידי פסק דין", והחליט שהנושא "לא שפוט". זה כמובן לא נכון: הלאום הישראלי כבר נוצר על ידי הכרזת העצמאות, ושום פסק דין אינו צריך "ליצור" אותו. בימים אלה אנו שוקדים על הכנת ערעור לבית המשפט העליון.

- הכותב פרופסור עוזי אורנן הוא חבר האקדמיה ללשון העברית ויו"ר עמותת "[אני ישראלי](#)".
- לפסק הדין בנושא [לחצו כאן](#).

גולשים המעוניינים לפרסם מאמרים, הגיגים, מחשבות ודעות אודות החברה בישראל ובעולם, מוזמנים לשלוח לדוא"ל hevra@y-i.co.il ולציין בנושא - עבור מדור "קריאה לסדר". החומרים יפורסמו בהתאם לשיקולי המערכת.

דרכון ישראלי דרכונים צילום: עטא עוויסאת

לחצו כאן להגדיל הטקסט

לקריאות נוספות לסדר:

"זה לא היה תלוי בי וזה יכול לקרות לכולם"

"אני מעביר אתכם בחושך סמיר ומרתק"

"לא אצטרף למסע לפולין כי אין לי די כסף"

"נמכרה ונרצחה הרחק ממולדתה"

"על הידוק הקשר בין הממשלה והמגזר השלישי"

חזרה